WIKIPEDIA

Pensilvanigermana dialekto

nomo: Deitsch /dajĉ/ aŭ /deĉ/
parolantoj: 300 000 pensilvanigermanoj (100% parolas ankaŭ la anglan)
landoj: Usono, kaj Kanado
origino: el la palatinata
skribo: latina (1. Bufintona-Barba-Bima sistemo, 2. Ohia sistemo)
specimeno: la Patro Nia:

> Unsah Faddah im Himmel,
> dei nohma loss heilich sei,
> Dei Reich loss kumma.
> Dei villa loss gedu sei,
> uf di eaht vi im Himmel.
> Unsah tayklich broht gebb uns heit,
> Un fagebb unsah shulda,
> vi miah dee fagevva vo uns shuldich sinn.
> Un fiah uns naett in di fasuchung,
> avvah hald uns fu'm eevila.
> Fa dei is es Reich, di graft,
> un di hallichkeit in ayvichkeit.
> Amen.

La **pensilvanigermana dialekto** estas parolata en Usono kaj Kanado de ĉirkaŭ 300 000 pensilvanigermanoj. La plejmulto el ili vivas en la Usonaj ŝtatoj Pensilvanio, Indianao, kaj Ohio. En Kanado, la parolantoj de la pensilvanigermana vivas en Ontario. En 1993 la Nova testamento estis tradukita en tiun lingvon.

La originaj parolantoj de la pensilvanigermana lingvo enmigris al Pensilvanio el Alzaco, Palatinato kaj Svislando. La pensilvanigermana similas multe al la dialektoj palatinataj. Hodiaŭ la parolantoj de la pensilavanigermana ofte uzas vortojn el la angla lingvo.

La plejmulto el la parolantoj hodiaŭ apartenas al sektoj kristanaj konservativaj kaj anabaptistidaj: la amiŝoj kaj la menonitoj kaj la "Old German Baptist Brethren" fondita fare de Alexander Mack

En kelkaj graflandoj la parolantoj apartenas ankoraŭ al luteraj, reformita-ekleziaj kaj aliaj ne-anabaptistaj sektoj tamen en ĉi tiuj komunumoj la lingvo rapide malaperas. La infanoj de ĉi lastaj komunumoj ne lernas plu la pensilvanigermanan hejme malgraŭ multaj lastatempaj kaj nuntempaj klopodoj savi kaj reinstrui la lingvon.

Literaturskribintoj

B - G
Ernest Waldo Bechtel - John Birmelin - Richard Druckenbrod - Henry Lee Fisher - Ralph Samuel Funk - Russell Wieder Gilbert - Ezra Grumbine - Lee Light Grumbine

H - L
Earl C. HAAG - Henry Harbaugh - J. Max HARK - Thomas Hess Harter - Hank Hershberger - Abraham Reeser Horne - Paul Brendle Horning - Isaac R. Horst - Clarence Francis Iobst - Eli Keller - Irwin Ray Klinger - Joseph Horst Light

M - Z
Harvey Monroe Miller - Lloyd A. Moll - Charles Christopher More - Pierce Edward Swope - Edwin Gehman Weber - Louise Adeline Weitzel - Paul Richard Wieand - Astor Clinton Wuchter - Charles Calvin Ziegler

Popolkantoj

- **Du du liegscht mir im Hazen**

  Du, du liegscht mir im Hazen,
  Du, du liegscht mir im Sinn;
  Du, du machscht mir viel Schmazen,
  Ach, du weescht net wie gut ich dir bin;
  Ya, ya, ya ,ya! Du weescht net wie gut ich dir bin.

Graflandoj kie la pensilvanigermana estas parolata

Kanado

- Waterloo
- Grey
- Bruce
- Oxford
- Perth
- Wellington
- Elgin
- Renfrew

Pensilvanio

- Berks
- Lehigh
- Northampton
- Centre
- Juniata
- Lancaster
- York
- Schulykill
- Crawford
- Somerset
- Mercer
- Lawrence
- Jefferson
- Indiana
- Clinton
- Lycoming
- Montour

- Mifflin
- Cumberland
- Franklin
- Lebanon
- Chester
- Bucks
- Dauphin
- Snyder
- Union
- Perry
- Cambria
- Montgomery
- Union
- Blair

Indianao

- Elkhart
- Lagrange
- Allen*
- Adams*
- Daviess
- Martin
- Marshall
- Kosciusko
- Jay
- Howard
- Miami
- Newton

Ohio

- Geauga
- Holmes
- Tuscarawas
- Coshocton
- Trumbell
- Stark
- Fulton
- Butler
- Astabula
- Columbiana
- Wayne
- Ashland
- Madison
- Defiance
- Hardin

- Gallia - Jackson

Viskonsino

- Barrion
- Taylor
- Marathon
- Oconto
- Shawano
- Portage
- Clark
- Eau Claire
- Buffalo
- Trempealeau
- Monroe
- Sauk
- Columbia
- Green
- Rock
- Waushara
- Cushton
- Lafayette

Miŝigano

- Oscoda
- Hillsdale
- St. Joseph

Novjorko

- Albion
- Chautauqua
- Cattaraugus
- Allegany
- Steuben
- Seneca
- Wayne
- Herkimer
- Montgomery
- St. Lawrence
- Lewis

Misurio

- Randolph
- Daviess
- Pike

- Lawrence
- Henry
- Pettis
- Webster

Marilando

- Garett
- Saint Mary's
- Somerset

Iovao

- Buchanan
- Henry
- Washington
- Jackson
- Davis
- Howard

Ilinojso

- Woodford
- Tazewell
- Moultrie
- Douglas
- Crawford

Kentukio

- Crittenden
- Hart
- Todd
- Casey
- Lincoln

Minesoto

- Fillmore

Kansaso

- Reno
- Anderson

Tenesio

- Lawrence

Delaŭaro

- Kent

Oklahomo

- Mayes
- Custer

Suda Dakoto

- Hutchinson

Virginio

- Rockingham
- Shenandoah
- Augusata
- Frederick
- Spottsylvania

Okcidenta Virginio

- Pendleton (Germany Valley)

Oregono

- Polk
- Marion

Teksaso

- Bee

Montano

- Lincoln

Florido

- Sarasota

- The Pennsylvania German Society (http://www.pgs.org)
- Deutsch-Pennsylvanischer Arbeitskreis / German-Pennsylvanian Association (http://www.dpak.de)
- Hiwwe wie Driwwe - The Pennsylvania German Newspaper (http://www.hiwwe-wie-driwwe.de)
- Pennsylvania Dutch Encyclopedia (German / Pennsilfaanisch-Deitsch) (http://amisch.de/penn/index.php)
- Pennsylvania German texts online (http://www.mammana.org/pgto/)
- Deitscherei.org - Fer der Deitsch Wandel (http://www.deitscherei.org)
- Amisch.de - Pennsylvaniadeutsch Board (http://www.amisch.de)

Elŝutita el "https://eo.wikipedia.org/w/index.php?title=Pensilvanigermana_dialekto&oldid=6651895"

Ĉi tiu paĝo estis lastafoje redaktita je 19:40, 23 jun. 2019.

La teksto disponeblas laŭ la permesilo Krea Komunaĵo Atribuite-Samkondiĉe 3.0 Neadaptita; eble aldonaj kondiĉoj aplikeblas. Vidu la uzkondiĉojn por detaloj.